

Varför minskar avverkningen i Sverige trots att efterfrågan växer?

2025-06-12

Foto: Björn Leijon

Färsk statistik från Skogsstyrelsen visar att avverkningen har fortsatt att minska under 2024, efter en stor nedgång året dessförinnan. Samtidigt har efterfrågan från skogsnäringen växt.

Hallå där, Christian Nielsen, marknadsanalytiker för trävaror på Skogsindustrierna.

Vad visar Skogsstyrelsens nya avverkningsstatistik?

– Att skogsavverkningen i Sverige minskade med två procent under 2024, i ett läge där efterfrågan från industrin snarare ökade något. Även om suget efter träråvara är betydligt lägre nu än under pandemiåren så är det anmärkningsvärt att utbudet från skogen minskat samtidigt som industrin har varit beredd att betala historiskt sett höga priser för råvaran.

Vad beror obalansen på?

– Det har varit svårt att få tag på tillräckligt med råvara från svenska skogar, vilket kan ha flera förklaringar. Dels att avverkningarna var större än normalt under inledningen av pandemin, dels att tidigare barkborreangrepp har bidragit till att vi nu ser en ökande andel gallring jämfört med slutavverkningar. Det i sin tur kan även ha påverkat

tillgången på avverkningsresurser. Men framför allt hade vi nog förväntat oss att skogsutbudet skulle följa med efterfrågan. Under fjolåret ökade i stället importen av råvara från våra grannländer för att balansera marknaden. Det är viktigt att påpeka att avverkningarna varken nu eller historiskt har överskridit de mått som finns för en långsiktigt hållbar avverkningsnivå.

Avverkningen har minskat två år i rad efter en längre period av stabilt höga nivåer – hur ser du på den historiska utvecklingen och vad signalerar den framåt?

– Den stora minskningen 2023 kan ses som en naturlig variation i marknadsförutsättningarna och kom som en följd av lägre produktion inom skogsindustrin. 2024 har vi däremot sett oväntat stark produktion och till och med ett ökat behov av skogsråvara, och ändå minskade uttaget från de svenska skogarna ytterligare. Situationen visar hur viktigt det är att säkra det långsiktigt hållbara brukandet av svenska skogar.

Kan råvaruutbudet påverka Sveriges konkurrenskraft?

– Skogsråvaran pekas ut som en strategisk resurs för Sverige och den är kritisk både för samhällsekonomin och vår hållbara utveckling. På lång sikt förväntar vi oss att den globala efterfrågan på svenska skogsprodukter kommer att öka, samtidigt som många andra skogsnationer får tuffare att bibehålla utbudet. Sverige blir då en ännu viktigare del av försörjningen av fossilfria produkter och förpackningar, också för att säkerställa Europas oberoende från Ryssland när det gäller trävaror.

– För att kunna konkurrera på en global marknad är det avgörande att vi har en säkrad råvarutillgång, även i tider av osäkerhet. Den ansträngda råvarusituationen har satt branschen under press det senaste året och vi har sett flera neddragningar och ett par nedläggningar av produktionskapacitet som följd, även om industrin generellt har klarat sig hittills tack vare exporten. Osäkerheten kring råvarutillgången och hur eventuella regleringar kan slå mot tillgången i framtiden påverkar också investeringsviljan, vilket på sikt är negativt för konkurrenskraften.

Vad kan vi förvänta oss av 2025 och framtiden?

– Under 2025 ser trenden ut att ha förbättrats något med avverkningsanmälningar i mer normala nivåer. Sett ur ett längre perspektiv har svensk skogsindustri en fortsatt stor framtidspotential som motor i den globala, gröna omställningen. Tillgången på råvara kommer vara en av de viktigaste faktorerna för att få utväxling på det.